

Ecoscan O.S. & O. terrein Huisduinen

Definitief

Hopman Interheem Groep BV

Grontmij Nederland bv
Alkmaar, 25 mei 2007

Verantwoording

Titel : Ecoscan O.S. & O. Terrein Huisduinen
Projectnummer : 212284
Referentienummer : 305899
Revisie : 0
Datum : 25 mei 2007

Auteur(s) : ing. P. Korstanje
E-mail adres : Pieter.korstanje@grontmij.nl
Gecontroleerd door : ing. M. Kolen
Paraaf gecontroleerd :
Goedgekeurd door : ing. B. de Vries
Paraaf goedgekeurd :
Contact : Robijnstraat 11
1812 RB Alkmaar
Postbus 214
1800 AE Alkmaar
T +31 72 547 57 57
F +31 72 547 57 50
E noordwest@grontmij.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	4
1.1	Aanleiding en doel.....	4
1.2	Opzet.....	4
2	Plangebied.....	5
2.1	Ligging.....	5
2.2	Huidige situatie.....	5
2.3	Toekomstige ontwikkelingen.....	6
3	Vigerend natuurbeleid.....	7
3.1	Natuurbeleid in ontwikkeling.....	7
3.2	Europees niveau.....	7
3.3	Rijksbeleid.....	7
3.3.1	Flora- en faunawet.....	7
3.3.2	Natuurbeschermingswet.....	8
3.3.3	Ecologische hoofdstructuur.....	9
4	Bestaande natuurwaarden.....	10
4.1	Gegevens.....	10
4.2	Flora.....	10
4.3	Fauna.....	10
5	Mogelijke effecten op aangetroffen natuurwaarden.....	13
5.1	Effecten.....	13
5.2	Gebiedsbescherming.....	13
5.3	Soortbescherming.....	15
5.4	Mitigerende maatregelen.....	17
6	Conclusies en aanbevelingen.....	19
6.1	Conclusies.....	19
6.2	Aanbevelingen.....	20

Totaaloverzicht Flora

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

Het O.S. & O terrein te Huisduinen, gemeente Den Helder staat op de nominatie te worden heringericht en deels te worden bebouwd. De natuurwetgeving schrijft voor om voorafgaand aan ruimtelijke ontwikkelingen een inschatting te maken van de natuurwaarden van een plangebied en mogelijke effecten hierop veroorzaakt door voorgestane ontwikkelingen. In deze ecoscan wordt op basis van bestaande informatie en een verkennend veldbezoek een inschatting gemaakt van de natuurwaarden van het plangebied en mogelijke relaties die er liggen met de omgeving.

1.2 Opzet

Hoofdstuk twee van deze rapportage bevat een korte beschrijving van het plangebied. In *Hoofdstuk drie* vindt een analyse plaats van het bestaande natuur- en soortenbeleid dat op het plangebied van toepassing is. Vervolgens wordt in *Hoofdstuk vier* een beschrijving gegeven van geconstateerde natuurwaarden. In *Hoofdstuk vijf* worden de effecten van de voorgenomen werkzaamheden op de huidige natuurwaarden beschreven. Tenslotte worden in *Hoofdstuk zes* conclusies en aanbevelingen weergegeven.

2 Plangebied

2.1 Ligging

Het onderzoeksgebied is gelegen aan de zuidwestzijde van Huisduinen. De ligging is weergegeven in onderstaande figuur.

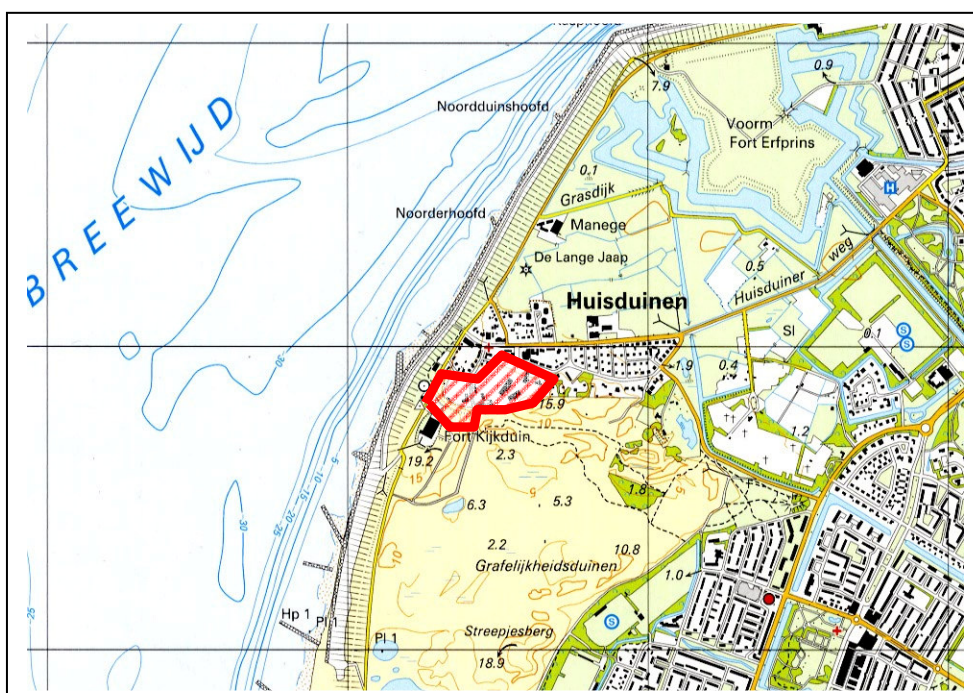

Fig 1.: Ligging onderzoeksgebied

2.2 Huidige situatie

Het O.S.&O.terrein is een voormalig militair terrein dat werd gebruikt voor sport- en recreatiedoeleinden. Op het terrein is enige bebouwing aanwezig. Het terrein bestaat grotendeels uit verhard oppervlak. Tevens is een ronde, ondiepe waterput aanwezig. Het terrein is openbaar toegankelijk en wordt deels gebruikt als parkeergelegenheid.

Het O.S.&O.terrein grenst aan de zuidzijde aan duingebied. Aan de noordzijde grenst het terrein aan de overige bebouwing van Huisduinen.

Onderdeel van het onderzoeksgebied is tevens een naastgelegen terrein van Rijkswaterstaat, dat geheel verhard is en gebruikt wordt als opslagterrein, evenals een verharde weg vanaf Fort Kijkduin naar dit terrein. In de huidige situatie is dit terrein grotendeels leeg.

2.3 Toekomstige ontwikkelingen

Het O.S. & O. terrein wordt heringericht en deels bebouwd. Er komt ruimte voor ca. 90 woningen en waarschijnlijk een zorgfunctie. Voor de toekomstige ontwikkeling van het onderzoeksgebied is een ontwerpschets opgesteld. De belangrijkste onderdelen van het ontwerp zijn:

- Herstel en verbouw van bestaande bebouwing op het O.S.& O. terrein (A);
- Sloop van een van de bestaande bijgebouwen;
- Bouw van woningen en appartementencomplex (B);
- Omvorming van het opslagterrein van Rijkswaterstaat (C) tot parkeerplaats en aanpassing toevoerweg (D);
- Teruggave aan de natuur van enkele kleine delen langs de rand van het plangebied (E).

Verder voorziet het ontwerp in de aanleg van een uitkijkpunt op een duin (F). Dit onderdeel is optioneel.

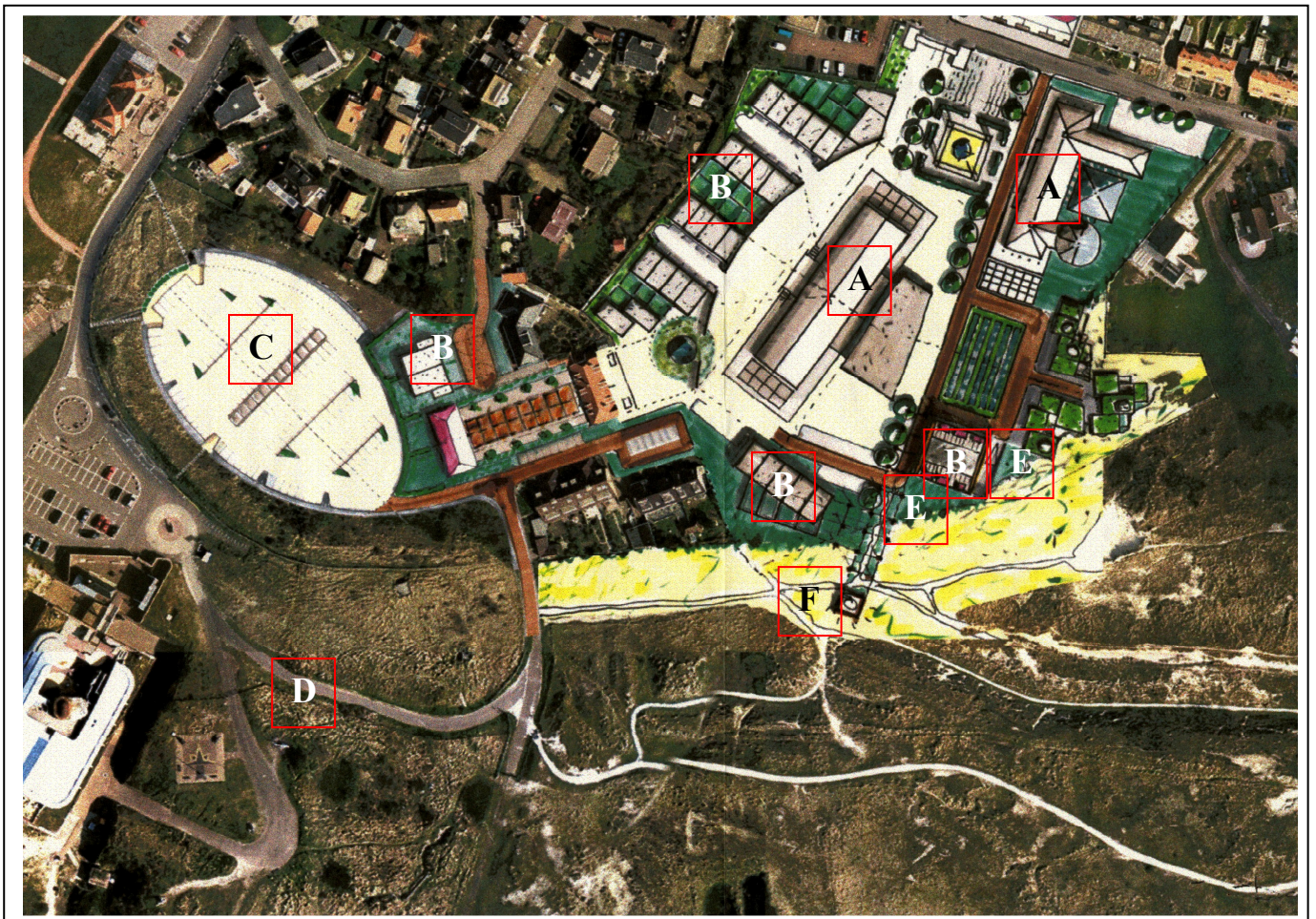

Fig.2: Ontwerpschets O.S.& O. terrein

3 Vigerend natuurbeleid

3.1 Natuurbeleid in ontwikkeling

Natuurbeleid en –wetgeving zijn momenteel aan vernieuwing onderhevig. De afgelopen jaren heeft er een aanscherping plaatsgevonden van de wetgeving en de handhaving hiervan. Veel soorten hebben een beschermde status gekregen. Verder is de gebiedsbescherming uitgebreid. Hieronder de actuele situatie toegespitst op het plangebied.

3.2 Europees niveau

Op Europees niveau zijn binnen het natuur- en soortenbeleid twee richtlijnen van belang, te weten de Habitatrichtlijn en de Vogelrichtlijn. De Habitatrichtlijn heeft tot doel het waarborgen van de biologische diversiteit door instandhouding van natuurlijke habitats en wilde flora en fauna. De Vogelrichtlijn heeft tot doel alle in het wild levende vogelsoorten en de daarvoor aangewezen gebieden te beschermen.

Zowel de soortbescherming als de gebiedsbescherming uit de Vogel- en Habitatrichtlijn zijn sinds kort in de Nederlandse wetgeving geïmplementeerd. De gebiedsbescherming ligt sinds oktober 2005 vast in de Natuurbeschermingswet (zie par. 3.3.2) De soortbescherming ligt sinds april 2002 vast in de Flora- en faunawet (zie par. 3.3.1).

3.3 Rijksbeleid

Op nationaal niveau zijn de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet van belang. Verder is het beleid met betrekking tot de Ecologische Hoofdstructuur relevant.

3.3.1 Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet is een raamwet en werkt volgens het ‘nee-tenzij’ principe. Alle fauna is in beginsel beschermd. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen diersoorten worden aangewezen die hierop een uitzondering vormen, zoals momenteel bruine rat, zwarte rat en huismuis en een groot deel van de uitheemse diersoorten. Beschermde plantensoorten zijn eveneens aangewezen bij algemene maatregel van bestuur.

Volgens artikel 8 t/m 18 van de wet is het verboden beschermde inheemse planten te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op een andere manier van hun groeiplaats te verwijderen.

Met betrekking tot beschermde dieren is het verboden deze te doden, te verwonden, te vangen, opzettelijk te verontrusten, nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen te beschadigen, vernielen, weg te nemen of te verstoren.

De in de Flora en faunawet opgenomen dier- en plantensoorten zijn sinds 23 februari 2005 middels de Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) “Regeling vrijstelling beschermde dieren en plantensoorten”, behorende bij de Flora en faunawet, onderverdeeld in 3 categorieën, resp. tabel 1-, 2- en 3-soorten.

Voor de soorten uit tabel 1 van de AMvB hoeft geen ontheffing meer worden aangevraagd bij ruimtelijke ingrepen of bestendig beheer. Wel blijft voor deze soorten de zorgplicht uit de Flora- en faunawet van kracht. Voor de soorten uit tabel 2 kan een vrijstelling tot ontheffingaanvraag

gelden indien de initiatiefnemer van ruimtelijke ontwikkelingen en beheer over een goedgekeurde gedragscode beschikt. Dit geldt ook voor de soorten uit tabel 3, mits er alleen sprake is van bestendig beheer en onderhoud. Voor andere ontwikkelingen is bij soorten uit tabel 3 blijft een ontheffingaanvraag verplicht.

In het kader van deze ecoscan zijn gegevens verzameld over de aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied. In de volgende hoofdstukken wordt ingegaan op de resultaten van deze inventarisatie en de consequenties hiervan.

3.3.2 Natuurbeschermingswet

De Natuurbeschermingswet regelt de aanwijzing en bescherming van beschermde natuurgebieden. Hieronder vallen tevens Vogel- en Habitatrichtlijngebieden. De beschermde richtlijngebieden tezamen wordt Natura 2000 genoemd.

Handelingen die het voortbestaan van planten en dieren binnen de beschermde gebieden kunnen aantasten zijn niet toegestaan. Daarnaast zijn handelingen buiten deze gebieden verboden voor zover deze de natuurwaarden van de gebieden significant beïnvloeden. Dit betreft de zogenaamde externe werking.

Wanneer blijkt dat voorgenomen ontwikkelingen mogelijk leiden tot effecten op nabij gelegen beschermde natuurgebieden dient een passende beoordeling te worden opgesteld waarin effecten worden beschreven. Wanneer zich (significante) effecten voordoen dient een vergunning te worden aangevraagd.

Het O.S.&O. terrein grenst aan het duingebied van de Grafelijkheidsduinen. Dit duingebied heeft de status van Habitatrichtlijngebied (Habitatrichtlijngebied Duinen Den Helder – Callantsoog). De aan te passen toevoerweg met bermen naar het parkeerterrein vanaf Fort Kijkduin ligt geheel binnen de begrenzing van het Habitatrichtlijngebied.

Fig.: Ligging Habitatrichtlijngebied Duinen Den Helder - Callantsoog in de nabijheid van plangebied

Het gebied geniet bescherming als Habitatrichtlijngebied vanwege de aanwezigheid van de volgende habitattypen:

- Vastgelegde kustduinen met kruidvegetatie ('grijze duinen') [2130]
- Vastgelegde ontkalkte duinen met *Empetrum nigrum* [2140]

- Duinen met Hippophae rhamnoides [2160]
- Duinen met Salix repens ssp. argentea (Salicion arenariae) [2170]

Voor alle natuurbeschermingswetgebieden zijn instandhoudingsdoelstellingen in voorbereiding. Voor het gebied Duinen Den Helder- Callantsoog zijn in het Natura 2000 gebieden document (concept 30-8-2006) de volgende instandhoudingsdoelen weergegeven:

- Griuze duinen: behoud oppervlakte en kwaliteit;
- Duinheiden met kraaiheide: behoud oppervlakte en kwaliteit Enige achteruitgang in oppervlakte ten gunste van kruipwilgstruweel is toegestaan;
- Duindoornstruweel: behoud oppervlakte en kwaliteit;
- Kruipwilgstruweel: behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit;
- Vochtige duinvalleien: behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit;
- Witte duinen: behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit;
- Blauwgraslanden: behoud oppervlakte en kwaliteit;

Overige beschermde gebieden in de omgeving van het plangebied zijn de Noordzee (Vogel- en habitatrichtlijngebied Noordzeekustzone) en de Waddenzee (Vogel- en Habitatrichtlijngebied Waddenzee). Delen van de Waddenzee zijn tevens beschermd Natuurmonument.

Naast bescherming onder de Natuurbeschermingswet geniet de Waddenzee tevens bescherming onder de PKB Waddenzee.

3.3.3 Ecologische hoofdstructuur

In de Nota Ruimte zijn de contouren van de Ecologische Hoofdstructuur weergegeven. De Ecologische Hoofdstructuur is op provinciaal niveau verder verfijnd en uitgewerkt in de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur (PEHS).

Het O.S.&O. terrein en de parkeerplaats van Rijkswaterstaat liggen buiten de begrenzing van de PEHS. Het aangrenzende duingebied maakt wel onderdeel uit van de PEHS.

De aan te passen toevoerweg met bermen naar het parkeerterrein vanaf Fort Kijkduin ligt geheel binnen de begrenzing van de PEHS.

4 Bestaande natuurwaarden

4.1 Gegevens

Er zijn gegevens over de aanwezigheid van beschermde planten- en diersoorten opgevraagd bij het 'Natuurloket' (internetpagina's). Tevens is gebruik gemaakt van informatie verstrekt door de Provincie Noord-Holland (PNI-database) en van het natuurwaardenonderzoek dat is uitgevoerd in het kader van het bestemmingsplan Huisduinen uit 2005, waarin met name flora- en faunagegevens van het Natuurloket zijn verwerkt. Verder is de Natuuratlas Den Helder gebruikt. Als aanvulling hierop heeft begin augustus 2006 een terreinbezoek plaatsgevonden.

4.2 Flora

Een groot deel van het O.S.&O. terrein is verhard. Hier is de plantengroei weinig ontwikkeld en zijn algemene soorten te vinden als canadese fijnstraal, smalle weegbree en liggende vetmuur. In rommelhoeken en verwilderd struweel zijn soms flinke braamstruiken tot ontwikkeling gekomen.

In de zuidoosthoek van het terrein is een ruige grasvegetatie te vinden met soorten als gewone rolklaver, schapenzuring, zandzegge en gewoon biggenkruid. De zuidrand van het terrein bestaat uit een duinhelling met ruig duingrasland. Hier is onder andere eikvaren te vinden.

Opvallend is de aanwezigheid van een populatie muurvarens op een muur van een van de leegstaande gebouwen.

Het RWS-terrein is geheel verhard. De plantengroei beperkt zich hier weer tot algemene soorten. De randen van het terrein bestaan uit hellingen met een ruige duingraslandvegetatie met onder andere duinriet en dauwbraam. Tevens komen hier enkele struiken tot ontwikkeling.

De bermen van de te verbeteren toevoerweg naar het als parkeerterrein in te richten terrein van Rijkswaterstaat hebben een duingraslandvegetatie. Hier is onder andere geel walstro, te vinden met reigersbek, wondklaver en jacobskruiskruid.

Het totaaloverzicht van waargenomen plantensoorten is te vinden in Bijlage 1.

Er zijn geen beschermde plantensoorten waargenomen. Wondklaver is een soort van de Rode Lijst met als status kwetsbaar, maar geniet verder geen bescherming onder de Flora- en faunawet.

4.3 Fauna

Zoogdieren

Bij de provincie Noord-Holland zijn waarnemingen bekend (periode 1993-2001) uit het kilometerhok waarin het onderzoeksgebied is gelegen van de volgende zoogdiersoorten:

haas	vos
konijn	huisspitsmuis
hermelijn	mol

bunzing

De genoemde soorten genieten bescherming onder de Flora- en faunawet. Het betreft algemene soorten (tabel-1 soort) waarvoor geen ontheffing behoeft te worden aangevraagd bij verstoring.

Er zijn geen waarnemingen bekend van vleermuizen uit het plangebied of omgeving. Dit is opvallend omdat de wat oudere bebouwing van Huisduinen zich leent voor het herbergen van vleermuisverblijfplaatsen. De bestaande bebouwing op het O.S.&O. terrein is over het algemeen goed afgesloten, waardoor het invliegen van vleermuizen wordt voorkomen. Er zijn slechts enkele gaten waardoor vleermuizen zich toegang zouden kunnen verschaffen tot een deel van de bebouwing. Hier werden echter geen aanwijzing voor daadwerkelijk invliegen waargenomen. De kans op aanwezigheid van vleermuisverblijfplaatsen in bestaande bebouwing wordt daarmee gering geacht. Definitieve duidelijkheid over gebruik door vleermuizen wordt verkregen door nader veldonderzoek met behulp van een batdetector.

Vogels

Broedmogelijkheden voor vogels zijn op het O.S.&O. terrein slechts in geringe mate aanwezig. Enkele kleine delen verwilderd struweel en de aanwezige braamstruwelen bieden broedgelegenheid aan zangvogels zoals winterkoning, merel en heggenmus. Tijdens het terreinbezoek werd verder een braamsluiper waargenomen in de beplanting.

In een van de schoorstenen van de bestaande bebouwing werd een in- en uitvliegend paartje kauwen waargenomen. Het is aannemelijk dat deze vogels hier tot broeden komen.

De duinhelling en het struweel rond het terrein van Rijkswaterstaat biedt eveneens broedgelegenheid aan zangvogels.

Tijdens het terreinbezoek werd in struweel in het duingebied op ca. 10m afstand van de te verbeteren toevoerweg een paartje roodborsttapuiten met jongen waargenomen. Het is aannemelijk dat deze vogels in dit struweel tot broeden komen.

Bij de provincie Noord-Holland zijn waarnemingen bekend uit het plangebied van de volgende vogelsoorten: koekoek, roodborsttapuit, graspieper, nachtegaal en zwarte roodstaart.

Alle vogelsoorten genieten bescherming onder de Flora- en faunawet (tabel 2-soorten). De koekoek is tevens een soort van de Rode Lijst met als status kwetsbaar.

Verstoring van broedende vogels en broedsels is niet toegestaan.

Amfibieën

Tijdens het terreinbezoek zijn de amfibiesoorten gewone pad (4 exx.), bruine kikker (3 exx.) en kleine watersalamander (2 exx.) waargenomen. Exemplaren van deze soorten werden gevonden in enkele afgedekte ondergelopen kelders aan de achterzijde van het zgn. casinogebouw.

In het onderzoeksgebied is geen voortplantingswater aanwezig. De waterput op het terrein is vanwege de hoge opstaande rand niet geschikt als voortplantingslocatie.

De waargenomen kikkersoorten, gewone pad en kleine watersalamander genieten bescherming onder de Flora- en faunawet. Het zijn algemene soorten (tabel-1) waarvoor geen ontheffing behoeft te worden aangevraagd bij verstoring.

Het Natuurloket meldt de aanwezigheid van de rugstreeppad in het kilometerhok waarin het plangebied is gelegen. Er is geen geschikt voortplantingswater aanwezig voor deze soort in het plangebied. Het grasland en de duinhellingen vormen echter wel een geschikt foerageergebied en bieden mogelijkheden voor overwintering. De rommelhoeken op het terrein bieden eveneens mogelijkheden voor overwintering. Om meer te kunnen zeggen over aanwezigheid en gebruik

van het terrein door de rugstreepad is aanvullend veldonderzoek nodig. Dit onderzoek wordt bemoeilijkt doordat voortplantingswater ontbreekt, zodat er geen inventarisatie plaats kan vinden van roepende mannetjes, wat een gebruikelijke telmethode is.

De rugstreepad geniet bescherming onder de Flora- en faunawet. De soort heeft de zwaarste beschermingsstatus (tabel-3 soort), vanwege plaatsing op Bijlage IV van de Habitatrictlijn.

Reptielen

Het Natuurloket maakt melding van de zandhagedis in het kilometerhok waarin het plangebied is gelegen. Bij de provincie Noord-Holland zijn eveneens meldingen bekend uit het kilometerhok. Een van de waarnemingen is gedaan op het O.S.& O. terrein. Het gaat om een zichtwaarneming van 1 volwassen exemplaar. De waarneming is gedaan in 1994.

In de huidige situatie is de zuidoosthoek van het O.S.& O. terrein nog steeds geschikt als leefgebied voor de zandhagedis. Grasland en duinhelling bieden foeragemogelijkheden en mogelijkheden voor verblijfplaatsen. De noordgerichte helling van de duinrand maakt dat de voortplantingsomstandigheden hier minder ideaal zijn. De duinhelling rond het terrein van Rijkswaterstaat vormt eveneens een geschikt leefgebied voor de zandhagedis.

Het O.S.& O. terrein vormt de noordelijke begrenzing van het duingebied dat het leefgebied vormt van de zandhagedis. De inschatting is daarom dat er geen sprake zal zijn van een grote populatie, maar dat er slechts enkele exemplaren aanwezig zullen zijn. Om inzicht te verkrijgen over de huidige aanwezigheid van zandhagedis in het plangebied is nader veldonderzoek nodig.

De zandhagedis geniet bescherming onder de Flora- en faunawet. De soort heeft de zwaarste beschermingsstatus (tabel-3 soort) vanwege plaatsing op Bijlage IV van de Habitatrictlijn. De soort staat tevens op de Rode Lijst met als status kwetsbaar.

Overige soorten

Tijdens het terreinbezoek is een groot aantal exemplaren van segrijnslak en tuinslak waargenomen.

Verder zijn waarnemingen gedaan van de volgende vlindersoorten:

bruin zandoogje
icarusblauwtje
bruin blauwtje
heivlinder
zwartsprietdikkopje

Bovengenoemde vlinder- en slakkensoorten genieten geen bescherming onder de Flora- en faunawet. Bruine blauwtje en heivlinder zijn wel geplaatst op de Rode Lijst met als status resp. kwetsbaar en gevoelig

Het aangrenzende duingebied vormt het leefgebied voor o.a. duinparelmoervlinder en kleine parelmoervlinder. Eveneens twee soorten van de Rode Lijst met als status resp. kwetsbaar en bedreigd. Voor deze soorten is het plangebied van weinig waarde.

Bij het Natuurloket is verder een waarneming van een rouwmantel bekend uit. Deze beschermde soort wordt slechts enkele keren per jaar aangetroffen in Nederland, waarbij het in de meest gevallen gaat om zwerfende exemplaren. Het plangebied is niet van belang voor deze soort.

5 Mogelijke effecten op aangetroffen natuurwaarden

5.1 Effecten

Negatieve effecten kunnen in algemene zin bestaan uit:

- Vernietiging: leefgebied verdwijnt
- Verstoring: planten of dieren, of hun verblijfplaats of voedselgebied ondervindt verstoring als gevolg van werkzaamheden of gebruik.
- Versnippering: migratie van soorten wordt bemoeilijkt, waardoor populaties geïsoleerd worden.
- Vermesting: het voedselrijker worden van voedselarme situaties.
- Verdroging: het droger worden van natte situaties.
- Vervuiling: door werkzaamheden of toekomstig gebruik kan vervuiling optreden.

Onderstaand wordt per soortgroep ingegaan op mogelijke effecten. Tevens wordt aangegeven of er effecten zijn op de gunstige staat van instandhouding van de betreffende beschermde soorten. Eerst wordt beschreven of er negatieve effecten op beschermde natuurgebieden worden verwacht.

5.2 Gebiedsbescherming

Habitatrichtlijngebied Duinen Den Helder - Callantsoog

O.S.& O. terrein

Werkzaamheden die samenhangen met de bebouwing en herinrichting van het O.S. & O. terrein zullen slechts in geringe mate tot verstoring van het naastgelegen duingebied leiden. Het plangebied ligt lager dan het naastgelegen duinterrein, waardoor de uitstraling van licht en geluid en visuele verstoring tijdens werkzaamheden grotendeels wordt weggevangen door de omringende duinhellingen en voor het overige grotendeels weg valt tegen de reeds bestaande activiteiten in de directe omgeving.

Het te bouwen appartementencomplex komt boven de omliggende duinen uit, waardoor tijdens de bouw enige verstrooiing van licht en geluid richting het duingebied kan plaatsvinden, evenals enige visuele verstoring. De effecten zijn echter beperkt van omvang en lokaal gebonden en vinden voornamelijk gedurende de dag plaats.

Het gebruik van de nieuwbouw op het terrein en het opnieuw in gebruik nemen van bestaande bebouwing leidt eveneens tot verhoogde menselijke activiteit en daarmee samenhangende uitstraling van geluid en licht. Negatieve effecten hiervan op het naastgelegen duingebied blijven beperkt vanwege de ligging achter hoger gelegen duinen. Het appartementengebouw dat boven de duinen uitkomt, geeft het grootste lichteffect. Gezien de woonfunctie zal er overigens slechts sprake zijn van een beperkte lichtuitstoot. Deze zal deels wegvallen tegen de overige lichtverstrooiing vanuit Huisduinen.

Door bij het plaatsen van openbare verlichting (keuze en afstemming armaturen) rekening te houden met het nabij gelegen duingebied wordt lichtverstrooiing beperkt.

Aanleg van een uitkijkpunt ten zuiden van het plangebied leidt tot een gering ruimtebeslag binnen het Habitatrictlijngebied.

Door toename van woonbebouwing in Huisduinen zal de recreatiedruk op het duingebied eveneens toenemen. Het zal hierbij naar verwachting gaan om enkele bezoeken per dag extra.

Concluderend kan gesteld worden dat de werkzaamheden op en het toekomstige gebruik van het O.S.& O. terrein niet leiden tot een significant effect op het naastgelegen Habitatrictlijngebied. De instandhoudingsdoelstellingen voor het gebied komen niet in gevaar. Er is slechts sprake van een gering effect als gevolg van toegenomen verlichting, geluid en menselijke activiteit. Aanleg van een uitkijkpunt leidt wel tot enig ruimtebeslag. In overleg met de Provincie Noord-Holland dient afgestemd te worden of een vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet moet worden aangevraagd. Voor de aanleg van een uitkijkpunt, waarbij enig ruimtebeslag plaatsvindt, zal dit zeker het geval zijn.

Parkeerplaats RWS-terrein

Werkzaamheden als gevolg van herinrichting van het RWS-terrein tot parkeerplaats zullen niet tot verstoring van het naastgelegen duingebied leiden. Het RWS-terrein ligt vrij diep ten opzichte van het naastgelegen duinterrein, waardoor de uitstraling van licht en geluid en visuele verstoring tijdens werkzaamheden vrijwel geheel wordt weggevangen door de omringende duinhellingen en voor het overige zal wegvallen tegen de reeds bestaande activiteiten in de directe omgeving.

De werkzaamheden die samenhangen met aanpassing van de toevoerweg zullen tot een geringe rustverstoring leiden. Het gaat hierbij om tijdelijke werkzaamheden met een lokaal karakter. Bij een eventuele verbreding van de bestaande toevoerweg wordt wel een gering ruimtebeslag gelegd binnen het Habitatrictlijngebied van hooguit enkele tientallen vierkante meter. Bij intensiever gebruik van de weg raakt het noordelijk hiervan gelegen stukje duingebied meer geïsoleerd. Hierdoor ontstaat enige versnippering van het natuurgebied.

Het toekomstige gebruik van het parkeerterrein en de toevoerweg brengt eveneens enige verstoring met zich mee. De uistraling van het autoverkeer en bezoekers op de parkeerplaats zal gering zijn, vanwege de verdiepte ligging. Het verhoogde gebruik van de toevoerweg, waar gemotoriseerd verkeer in de huidige situatie nauwelijks gebruik van maakt, zal een geringe versturende werking hebben op de directe omgeving.

Aandachtspunt is verder de openbare verlichting. Om veilig gebruik van de parkeerplaats en de toevoerweg mogelijk te maken zal er verlichting worden aangebracht op het parkeerterrein en langs de toevoerweg. Het RWS-terrein heeft in de huidige situatie reeds verlichting, waar echter weinig gebruik van wordt gemaakt. Lichtmasten op het toekomstige parkeerterrein zullen, vanwege de verdiepte ligging van het terrein slechts een geringe uitstraling hebben in de richting van het duingebied. Lichtmasten langs de toevoerweg hebben een grotere uitstraling op het omliggende duingebied. Voor een deel zal de lichtverstrooiing echter wegvallen tegen de effecten van de reeds bestaande verlichting rond Fort Kijkduin en omgeving. Lichtverstrooiing kan worden verminderd door toepassing van afgestemde armaturen en aanpassing van het lichtregime (verlichting 's nachts uit).

Aandachtspunt is dat de Grafelijkheidsduinen ontwikkeld worden tot belangrijk broedgebied voor de tapuit. Intensivering van de toegangsweg naar het parkeerterrein past hier niet in. De inschatting is echter gezien de ligging van de weg en het reeds bestaande gebruik dat de ontwikkeling ook niet in de weg zullen staan.

Concluderend kan gesteld worden dat de werkzaamheden op en het toekomstige gebruik van het RWS-terrein incl., toevoerweg leiden tot een gering effect, maar niet tot een significant effect op het naastgelegen Habitatrichtlijngebied. De instandhoudingsdoelstellingen voor het gebied komen niet in gevaar. Er is slechts sprake van een gering effect als gevolg van toegenomen verlichting, geluid en menselijke activiteit. In overleg met de Provincie Noord-Holland dient afgestemd te worden of een vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet moet worden aangevraagd. Bij verbreding van de toevoerweg en bij het aanbrengen van verlichting langs deze weg zal dit zeker het geval zijn.

Overige gebiedsbescherming

O.S.& O terrein

De ligging ten opzicht van overige beschermde natuurgebieden, zoals de Noordzee en de Waddenzee is zodanig dat geen negatieve effecten worden verwacht. Uitstraling van licht, geluid en visuele verstoring vallen weg tegen de reeds bestaande activiteiten in de omgeving.

Parkeerplaats RWS-terrein

Ook hier geldt dat de ligging ten opzicht van overige beschermde natuurgebieden, zoals de Noordzee en de Waddenzee zodanig is dat geen negatieve effecten worden verwacht. Uitstraling van licht, geluid en visuele verstoring vallen weg tegen de reeds bestaande activiteiten in de omgeving.

5.3 Soortbescherming

Flora

O.S.& O. terrein

Bij herinrichting van het terrein verdwijnt de bestaande plantengroei. In de toekomstige situatie worden krijgen aan de duinzijde enkele delen een groene inrichting. Hier is opnieuw ruimte voor vegetatieontwikkeling.

De aanwezigheid van muurvaren op een van de te behouden gebouwen is een bijzonderheid. Het verdient de voorkeur om bij restauratie van dit gebouw de muurvarens te ontzien.

Aangezien beschermde plantensoorten ontbreken, vindt er geen verstoring plaats van beschermde planten.

Parkeerplaats RWS-terrein

Bij herinrichting van het RWS-terrein tot parkeerterrein zal de aanwezige plantengroei op het terrein verdwijnen. De plantengroei is hier echte weinig ontwikkeld, aangezien het terrein reeds verhard is.

Bij aanpassing van de toevoerweg naar het parkeerterrein kan verstoring optreden van bermvegetatie. Na afronding van de werkzaamheden ontstaan weer ruimte voor vegetatieontwikkeling. Bij verbreding van de weg verdwijnt een strook duingrasland.

Aangezien beschermde plantensoorten ontbreken vindt er geen verstoring plaats van beschermde planten.

Zoogdieren

O.S.& O. terrein

Tijdens de werkzaamheden die samenhangen met de ontwikkeling van het terrein vindt verstoring plaats van de relatieve rust op het terrein, waardoor het terrein minder geschikt wordt

voor de zoogdieren die zijn waargenomen. Na bebouwing en herinrichting van het terrein vormt het terrein een minder geschikt leefgebied voor de betreffende soorten.

Voor verstoring van de waargenomen zoogdiersoorten geldt in het kader van ruimtelijke ingrepen een algemene ontheffing van de Flora en faunawet.

Parkeerplaats RWS-terrein

Het RWS-terrein zelf vormt in de huidige situatie reeds een minder geschikt leefgebied voor de waargenomen zoogdiersoorten. De duinhellingen rond het terrein zijn wel geschikt als leefgebied. Er zijn enkele trappen voorzien op de duinhellingen waardoor bezoekers het terrein op en af kunnen. Eén trap is reeds aanwezig. Bij aanleg van nieuwe trappen gaat een kleine oppervlakte duinvegetatie verloren. Door toename van het gebruik van de parkeerplaats zal de geschiktheid van de betreffende duinhellingen voor zoogdieren verder afnemen.

Voor verstoring van de waargenomen zoogdiersoorten geldt in het kader van ruimtelijke ingrepen een algemene ontheffing van de Flora en faunawet.

Vogels

O.S.& O. terrein

Verstoring van de vogelbevolking treedt op wanneer er tijdens de broedtijd (circa 15 maart tot circa 15 juli) werkzaamheden plaatsvinden waardoor broedgevallen worden verstoord. Het verstoren van broedsels (inclusief broedende vogels, nesten en eieren) is niet toegestaan (Flora- en faunawet).

De broedgelegenheid op het terrein is minimaal. Wanneer het rooien van aanwezige beplanting plaatsvindt buiten het broedseizoen, wordt verstoring van broedende vogels in deze beplanting voorkomen. Verder dient rekening te worden gehouden met nestelende vogels op en rond bebouwing, zoals de kauwen die in een schorsteen tot broeden komen. Door geen werkzaamheden uit te voeren tijdens het broedseizoen, of door voorafgaand aan het broedseizoen te voorkomen dat vogels tot broeden komen, wordt verstoring van broedvogels tegengegaan.

Parkeerplaats RWS-terrein

De parkeerplaats zelf vormt geen geschikt broedbiotoop voor vogels. Wanneer het eventueel rooien van aanwezige beplanting langs het terrein plaatsvindt buiten het broedseizoen, wordt verstoring van broedende vogels in deze beplanting voorkomen. Het verstoren van broedsels (inclusief broedende vogels, nesten en eieren) is niet toegestaan (Flora- en faunawet).

Amfibieën

O.S.& O. terrein

Op het terrein zijn gewone pad, bruine kikker en kleine watersalamander waargenomen. Bij bebouwing en herinrichting van het terrein wordt leefgebied van deze soorten verstoord. Bij afwezigheid van voortplantingswater zijn er geen effecten op voortplantingsmogelijkheden. Na afronding van de werkzaamheden zullen de betreffende soorten de groene delen van het terrein (tuinen, openbaar groen) weer kunnen gebruiken als leefgebied.

Voor verstoring van groene en bruine kikker en kleine watersalamander geldt in het kader van ruimtelijke ingrepen een algemene ontheffing van de Flora en faunawet.

Het plangebied en omgeving maakt onderdeel uit van het leefgebied van de rugstreeppad. Bij bebouwing en herinrichting van het terrein wordt leefgebied van deze soorten verstoord. Bij afwezigheid van voortplantingswater zijn er geen effecten op voortplantingsmogelijkheden. Na afronding van de werkzaamheden zal de rugstreeppad de groene delen van het terrein (tuinen,

openbaar groen) in beperkte mate weer kunnen gebruiken als leefgebied. Per saldo zal de hoeveelheid geschikt leefgebied binnen het plangebied afnemen. Gezien de zware beschermingsstatus van de rugstreeppad is voorafgaand aan de werkzaamheden ontheffing van de Flora- en faunawet vereist.

Parkeerplaats RWS-terrein

Het parkeerterrein vormt geen geschikt leefgebied voor amfibieën. De omliggende duinhellingen wel. Ook hier ontbreekt voortplantingswater. De duinhellingen blijven vrijwel ongeschonden, waardoor er nauwelijks verstoring optreedt van amfibieën.

Reptielen

O.S.& O. terrein

Delen van het plangebied maken onderdeel uit van het leefgebied van de zandhagedis. Bij bebouwing en herinrichting van het terrein wordt leefgebied van deze soorten verstoord. Na afronding van de werkzaamheden zal de zandhagedis de groene delen van het terrein in beperkte mate weer kunnen gebruiken als leefgebied. Per saldo zal de hoeveelheid geschikt leefgebied binnen het plangebied afnemen. Gezien de zware beschermingsstatus van de rugstreeppad is voorafgaand aan de werkzaamheden ontheffing van de Flora- en faunawet vereist.

Parkeerplaats RWS-terrein

De duinhellingen langs het RWS-terrein maken eveneens onderdeel uit van het leefgebied van de zandhagedis. De duinhellingen blijven vrijwel ongeschonden, waardoor er hier nauwelijks verstoring optreedt van de zandhagedis.

Overige soorten

O.S.& O. terrein

De waargenomen slakken en vlindersoorten op terrein ondervinden als gevolg van de voorgenomen bebouwing en herinrichting verstoring. Na afronding van de werkzaamheden vormen de groene delen van het terrein in beperkte mate weer een geschikt leefgebied. Er vindt geen verstoring plaats van beschermde soorten.

Parkeerplaats RWS-terrein

De duinhellingen blijven vrijwel ongeschonden, waardoor hier nauwelijks verstoring optreedt van vlinders, slakken en andere ongewervelden. Er vindt geen verstoring plaats van beschermde soorten.

5.4 Mitigerende maatregelen

- **Periode werkzaamheden**

Door kap- en rooiwerkzaamheden uit voeren buiten het broedseizoen wordt verstoring van broedende vogels in beplanting voorkomen.

- **Aanpassing verlichting**

Door bij het plaatsen van openbare verlichting (keuze en afstemming armaturen) rekening te houden met het nabij gelegen duingebied wordt lichtverstrooiing beperkt

- **Natuurvriendelijke inrichting openbaar groen**

Door het openbaar groen, met name die delen grenzend aan het duingebied, natuurvriendelijk in te richten, conform het naastgelegen duin, wordt de natuurwaarde verhoogd. Er ontstaan opnieuw leefmogelijkheden voor duinsoorten zoals zandhagedis en rugstreeppad.

Wanneer de natuurvriendelijk in te richten delen openbaar groen binnen een eventuele vergunningsaanvraag Natuurbeschermingswet als compensatiegebied aangemerkt gaan worden, dient de natuurstatus te worden vastgelegd in een bestemmingsplan.

- Beperken toegang natuurgebied

Door het aantal ingangen naar het duingebied te verkleinen valt de recreatiedruk enigszins te reguleren.

6 Conclusies en aanbevelingen

6.1 Conclusies

Gebiedsbescherming

O.S. & O. terrein

De werkzaamheden op en het toekomstige gebruik van het O.S.& O. terrein leiden niet tot een significant effect op het naastgelegen Habitatrictlijngebied. De instandhoudingsdoelstellingen voor het duingebied komen niet in gevaar. Er is slechts sprake van een gering effect als gevolg van toegenomen verlichting, geluid en menselijke activiteit. Aanleg van een uitkijkpunt leidt wel tot enig ruimtebeslag. In overleg met de Provincie Noord-Holland dient afgestemd te worden of een vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet moet worden aangevraagd. Voor de aanleg van een uitkijkpunt, waarbij enig ruimtebeslag plaatsvindt, zal dit zeker het geval zijn.

Parkeerplaats RWS-terrein

De werkzaamheden op en het toekomstige gebruik van het RWS-terrein incl. toevoerweg leiden niet tot een significant effect op het naastgelegen Habitatrictlijngebied. De instandhoudingsdoelstellingen voor het gebied komen niet in gevaar. Er is slechts sprake van een gering effect als gevolg van toegenomen verlichting, geluid en menselijke activiteit. In overleg met de Provincie Noord-Holland dient afgestemd te worden of een vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet moet worden aangevraagd. Bij verbreding van de toevoerweg en bij het aanbrengen van verlichting langs deze weg binnen de begrenzing van het Habitatrictlijngebied zal dit zeker het geval zijn.

Door het uitvoeren van mitigerende maatregelen worden negatieve effecten verzacht.

Soortbescherming

O.S. & O. terrein / Parkeerplaats RWS-terrein

In en rond het plangebied komt een aantal beschermde diersoorten voor. Voor het merendeel betreft dit algemeen voorkomende soorten waarvoor een ontheffingsaanvraag Flora- en faunawet achterwege kan blijven. Twee soorten hebben een zwaardere beschermingsstatus. Dit betreft rugstreeppad en zandhagedis. Voor deze soorten dient een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet te worden aangevraagd voordat met verstorende werkzaamheden wordt gestart. De kans op aanwezigheid van vleermuisverblijfplaatsen wordt klein geacht, maar kan niet geheel worden uitgesloten.

Een ontheffing Flora- en faunawet dient te worden aangevraagd bij de Dienst Regelingen van het Ministerie van LNV. Omdat voor de betreffende soorten in het plangebied geldt dat geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soorten kan het ministerie overgaan tot afgeven van een ontheffing.

Omdat voor de betreffende soorten in het plangebied geldt dat geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soorten kan het ministerie overgaan tot afgeven van een ontheffing.

Bij een ontheffingsaanvraag dienen recente telgegevens te worden bijgevoegd. Om meer informatie te verkrijgen over aanwezigheid en gebruik van het plangebied door rugstreeppad, zandhagedis en vleermuizen is nader veldonderzoek nodig.

Door het uitvoeren van mitigerende maatregelen worden negatieve effecten verzacht.

6.2 Aanbevelingen

Mitigerende maatregelen uitvoeren zoals aangegeven in par. 5.4.

Bijlage 1

Totaaloverzicht Flora inventarisatie juli 2006

Totaaloverzicht Flora inventarisatie 3 augustus 2006

witte abeel	liguster	krulzuring
ruwe bies	look-zonder-look	schapenzuring
gewoon biggenkruid	kraailook	veldzuring
echt bitterkruid	eenstijlige meidoorn	zwaluw tong
bitterzoet	uitstaande melde	rietzwenkgras
blaartrekkende	akkermelkdistel	rood zwenkgras
boterbloem	gewone melkdistel	
dauwbraam	gele morgenster	
gewone braam	grote muur	
grote brandnetel	muurpeper	
buntgras	muurvaren	
bijvoet	paardenbloem	
akkerdistel	peen	
ijle dravik	perzikkruid	
zachte dravik	engels raaigras	
duindoorn	gewone raket	
duinriet	reigersbek	
duinroos	gewone rolklaver	
duizendblad	rimpelroos	
japanse duizendknoop	pitrus	
eikvaren	straatgras	
gewone esdoorn	gewoon struisgras	
smal fakkelgras	teunisbloem	
canadese fijnstraal	toorts	
melganzevoet	gewoon varkensgras	
late guldenroede	liggende vetmuur	
schermhavikskruid	vlasbekje	
hazenpootje	gewone vlier	
heermoes	vroege haver	
helm	vijfvingerkruid	
fijn hoornblad	geel walstro	
gewone hoornbloem	gewone waterbies	
hopklaver	hertshoornweegbree	
iep	smalle weegbree	
kattendoorn	smalle wikke	
grote klaproos	vogelwikke	
rode klaver	wilg	
klein kroos	wilgenroosje	
kropaar	akkerwinde	
kruiptje	wondklaver	
jacobskruiskruid	zandhaver	
klein kruiskruid	grote zandkool	
kweek	gewone zandmuur	
vertakte leeuwentand	zeepkruid	
deens lepelblad	zandzegge	

